

Til Haderslev Kommune
Teknik og Klima
Christian X's Vej 39
6100 Haderslev

Kastvrå d. 23/10-2025

Høringssvar vedrørende forslag til kommuneplantillæg 5-2025, lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå samt udkast til §25-tilladelse og samlet miljøvurdering

Som borger med bopæl i umiddelbar nærhed af det planlagte solenergianlæg ved Kastvrå, ønsker jeg hermed at fremsende min indsigelse og en række kritiske bemærkninger til det fremlagte planforslag, herunder lokalplan 14-4, kommuneplantillæg 5-2025, §25-tilladelsen og den samlede miljøvurdering. Jeg ønsker samtidig at fastholde min klare modstand mod placeringen af solcelleanlægget ved Kastvrå. Min modstand bygger ikke på en generel modvilje mod solenergi, men på en række konkrete og veldokumenterede forhold, der gør netop denne placering uegnet og unødvendig, da der allerede er andre og bedre alternative placeringer i kommunen, som til fulde opfylder kommunens egne krav og målsætning.

Lokal modstand og manglende forankring

Over 90 % af beboerne i Kastvrå har tilkendegivet deres modstand mod projektet. Det vil sige en massiv lokal modstand, som ikke kan ignoreres.

Der er slet ikke lokal opbakning, som både embedsværk og udvalgsformanden har fremsat påstand om, af flere omgange - det er faktisk forkert. Lokal opbakning blev under det første borgermøde italesat som det allervigtigste parameter. Det er derfor uacceptabelt, at der tages hensyn til én projektmager frem for et helt lokalsamfund.

Landskab, natur og ejendomsværdier

Projektet placeres i et sjældent område i Haderslev kommune på bevaringsværdig landbrugsjord og landskab med stjerneudstyknin g tilbage fra 1700-tallet, levende hegn og kulturhistoriske spor, som ifølge kommuneplanen bør friholdes for tekniske anlæg.

Landskabet er sårbart overfor yderligere tekniske anlæg, og solcelleanlægget vil forringe både udsigt, oplevelsesværdi og ejendomsværdier.

Projektet vil derudover påvirke dyreliv, skovområder og landbrugsdrift negativt.

Klimaplanens målsætning er allerede opfyldt

Haderslev Kommunes Klimaplan definerer et mål om 250 hektar solcelleanlæg. Med den politiske beslutning om 650 hektar solceller i rød og gul zone ved Flyvestation Skrydstrup er dette mål allerede langt overskredet.

Der er derfor ingen kommunal nødvendighed for at tillade projektet ved Kastvrå, som fremstår som både generelt og konkret byrdefuldt.

Proportionalitet og legalitet

Der foreligger ingen statslig kvantificering af en kommunal forpligtelse til solcelleareal. Kommunens eget mål må derfor være bindende.

En kommune kan ikke udarbejde en klimaplan med tillæg og derefter ignorere dens indhold og grænser. Ifølge det kommunalretlige proportionalprincip må en kommune ikke gennemføre en byrdefuld foranstaltning – især ikke når der findes bedre alternativer. – og bedre alternativer eksisterer som nævnt i rød og gul zone samt ved Maugstrup! Her er der netop lokal opbakning og langt færre beboere generes. Der er ydermere tale om lavbundsjorder og landbrugsjord af ringere dyrkningsklassifikation.

Jeg har stor bekymring for projektets konsekvenser for både natur, landskab, livskvalitet og miljø. Jeg stiller mig derfor kritisk over for følgende forhold:

1. Landskab, afskærmning og visuel påvirkning

- Hvornår vil beplantningen vurderes fuldt effektiv?
- Hvorfor er mindstekravet til højde på beplantning ikke fastlagt ud fra de højeste tekniske anlæg der placeres i området?
- Hvordan sikres det, at beplantningen som står i lavere kote med den fastlagte højde, afskærmer for de højeste tekniske anlæg?

- Hvordan vil kommunen sikre, at beplantningsbælter etableres hurtigt og effektivt, og hvornår i processen etableres disse?
- Hvordan vurderes effekten af afskærmende beplantning på det omkringliggende landskab og udsyn fra nærliggende boliger, når omfanget af det tekniske anlæg, transformere, BESS-anlæg, servicebygninger, lynafledere m.v. inddrages?
- Er der foretaget en biologisk vurdering af, hvordan vildtheget påvirker større dyrearters bevægelsesmønstre? Hvis nej hvorfor ikke?
- Hvordan sikres det, at beplantningen ikke udvikler sig til invasive arter eller kræver intensiv pleje, der kan forstyrre biodiversiteten?
- Hvordan er det vurderet, at solcelleanlægget ikke vil forringe de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber?
- Er der foretaget en landskabsanalyse, der dokumenterer, hvordan anlægget indpasses i det eksisterende stjerneudskiftningslandskab?
- Hvordan er det vurderet, at landskabets karakter kun påvirkes begrænset negativt, når der etableres et stort teknisk anlæg i et oplevelsesrigt og bevaringsværdigt landskab?
- Er der foretaget en uafhængig landskabsanalyse, der vurderer visuelle og oplevelsesmæssige konsekvenser fra forskellige synsvinkler og årstider?

2. Natur og biodiversitet

- Er der foretaget en vurdering af risikoen for fragmentering af levesteder for dyrelivet?
- Hvordan sikres det, at græs-, urte- og frøblandinger faktisk fremmer biodiversitet og ikke blot skaber monokultur eller tilgroning?
- Hvem har ansvaret for den løbende naturpleje, og hvordan sikres kontinuitet i plejen over anlæggets levetid?
- Er der foretaget en vurdering af, hvordan afgræsning med får påvirker jordbund, insektliv og spredningsmuligheder for planter?
- Hvordan sikres det, at de §3-beskyttede naturtyper inden for planområdet ikke påvirkes negativt af anlægget?
- Hvordan er en 10 meter fri zone omkring naturområder tilstrækkelig til at beskytte sårbare arter og økosystemer?
- Hvordan vil kommunen overvåge og sikre, at naturværdierne samlet set fastholdes eller forbedres?

3. Støj og lysgener

- Der ses ikke i materialet ikke redegjort for den samlede akkumulerede støjbelastning, er der lavet en analyse af, at denne ikke overstiger grænsen i skel? Hvis nej, hvorfor ikke?
- Hvordan vil kommunen kontrollere og dokumentere støjgrænser årligt?
- Hvilke støjkloder er identificeret i både anlægs- og driftsfasen, og hvordan vil disse blive overvåget og reguleret?
- Vil der være lysgener fra anlægget, fx fra overvågningsudstyr eller sikkerhedsbelysning, og hvordan vil disse blive minimeret?

4. Miljø og forurening

- Hvordan sikres det, at der ikke sker udvaskning af PFAS?
- Hvordan sikres det, at der ikke sker udvaskning af olie fra transformeranlæg til nærliggende vandløb og grundvand?
- Hvordan sikres det, at der ikke sker udvaskning af metaller og andre legeringer fra de opstillede solcellestativer, paneler og øvrigt teknisk anlæg, således at jorden ikke kan tages tilbage til landbrugsjord?
- Hvilke beredskabsplaner er der ved uheld eller lækager?
- Det er faktisk forkert oplyst i materialet at området forsynes med vand fra Haderslev Vandværk, så hvorledes sikres det, at udvaskning af legeringer og zink fra anlægget ikke påvirker grundvandet?
- Hvilke konkrete natur- og miljømæssige konsekvenser er identificeret i miljørapporten, og hvordan vil disse blive afbødet?
- Hvordan sikres det, at området reelt kan reetableres som landbrugsjord efter anlæggets levetid, og hvem har ansvaret for dette, også økonomisk?
- Hvorfor er der ikke stillet krav om, at bygherre skal dokumentere fravær af PFAS i de anvendte komponenter, når det ikke kan udelukkes, at visse belægninger eller materialer kan indeholde disse stoffer?
- Er der planlagt overvågning af jord- og grundvandskvalitet i og omkring projektområdet i driftsfasen for at opdage eventuel udvaskning af PFAS eller andre stoffer?
- Hvilke krav stilles til håndtering og bortskaffelse af beskadigede solpaneler og komponenter for at undgå spredning af potentielt forurenende stoffer?
- Hvordan er det vurderet, at risikoen for jordforurening er ubetydelig, når der ikke er planlagt nogen form for overvågning eller løbende kontrol?

- Er der planlagt en beredskabsplan for håndtering af miljøuheld, og hvordan informeres myndigheder og naboer ved hændelser?
- Er der foretaget en vurdering af, hvordan projektet påvirker jorden, og om disse kunne være bedre anvendt til skovrejsning?
- Hvordan harmonerer projektet med kommunens ambition om at skabe mere sammenhængende og robuste naturområder, når det placeres i et bevaringsværdigt landskab med §3-natur og skovbyggelinjer?

5. Område og placering

- Hvilke kriterier har konkret været afgørende for udvælgelsen af netop dette område frem for andre mulige og bedre placeringer, som opfylder kommunens egne kriterier?
- I hvilket omfang er hensynet til nærliggende beboelser og rekreative områder blevet vægtet i forhold til projektets placering?
- Er der foretaget en systematisk vurdering af alternative placeringer med mindre beboerpåvirkning?
- Hvorfor er der ikke vurderet tekniske alternativer, f.eks. . mindre anlæg, decentral placering, eller placering på allerede teknisk belastede arealer?
- Er der taget højde for muligheden for at placere solcelleanlæg på bygninger, parkeringsarealer eller industriområder som alternativ til landbrugsjord?
- Hvorfor er der ikke fremlagt et alternativt projektforslag, når miljøvurderingsloven kræver en vurdering af realistiske alternativer?
- Hvordan vurderes det, at referencescenariet med fortsat landbrugsdrift ikke kan bidrage positivt til klima- og naturmål, f.eks ved omlægning til naturpleje/skovdrift?
- Hvordan sikres det, at rundhøjen og dens 100 meter beskyttelseslinje ikke påvirkes af anlægget, herunder ved anlægsarbejde og adgangsveje?
- Hvorfor skal der ikke foretages arkæologisk forundersøgelse af hele planområdet idet de 33 hektar bliver gennemgravet for etablering af højspændingsledninger, kabler fra solcellepaneler, invertere, vejanlæg, fundamenter og hele arealet perforeres af nedramning af pæle til paneler?
- Hvilke alternativer til placering og udformning af solcelleanlægget er blevet vurderet?
- Hvordan er lokalbefolkningen blevet inddraget i planprocessen, og hvilke bekymringer er blevet rejst?
- Hvordan vurderes den visuelle påvirkning af skovens karakter og oplevelsesværdi, når tekniske anlæg placeres tæt på skovbrynet?

- Hvordan påvirker afskærmende beplantning og tekniske anlæg den oplevelsesmæssige værdi af rundhøjen, både visuelt og symbolsk?

6. Trafik og adgangsforhold

- Hvor mange transporter forventes dagligt under anlægsfasen og driftsfasen?
- Er der foretaget trafiksikkerhedsanalyser for området?
- Hvilke foranstaltninger vil blive iværksat for at minimere støv og støj, for naboer i anlægsfasen?

7. Landbrug og reetablering

- Hvilke juridiske og økonomiske garantier stilles for, at området reetableres som landbrugsjord efter anlæggets levetid?
- Hvem har det økonomiske og praktiske ansvar for reetablering, og hvordan sikres dette, hvis ejerskabet skifter hænder, og/eller konkurs?
- Hvordan harmonerer projektet med retningslinjen om at vægte landbrugets udviklingsinteresser højt i særligt værdifulde landbrugsområder?
- Hvilke konsekvenser har projektet for den langsigtede dyrkning og fødevareproduktion i området?

8. Projektets udformning og tekniske detaljer

- Er der foretaget en risikovurdering af batterianlægget i forhold til grundvandsbeskyttelse og lokal hydrologi?
- Hvilke konsekvenser har det, at det endelige antal og placering af tekniske installationer ikke er fastlagt – og hvordan sikres det, at miljøvurderingen dækker alle scenarier?
- Hvordan sikres det, at anlæggets samlede fysiske aftryk – inkl. vejanlæg, teknikbygninger og hegn – ikke overstiger det, der er vurderet i miljørapporten?
- Hvorfor er der ikke foretaget en konkret vurdering af batterianlæggets størrelse og kapacitet, når det kan have væsentlig betydning for miljøpåvirkningen?
- Er der risiko for elektromagnetisk interferens mellem solcelleanlægget og den eksisterende 150 kV luftledning?

9. Forhåndsdialog, borgerinddragelse og præcedens

- Hvordan vurderes borgernes rolle i projektet, og er der planlagt mekanismer for lokal medbestemmelse, f.eks. energifællesskaber eller borgerdrevne initiativer?
- Hvordan sikres det, at Haderslev Kommune som planmyndighed også agerer som forbillede i forhold til gennemsigtighed, borgerinddragelse og bæredygtig planlægning?
- Hvorfor er der ikke vurderet alternative tekniske løsninger, f.eks. . mindre anlæg, decentral placering eller kombination med eksisterende tekniske anlæg?
- Er der foretaget en vurdering af, hvordan alternative placeringer uden for bevaringsværdige landskaber eller tæt på skovbyggelinjer kunne reducere miljøpåvirkningen?
- Hvorfor er der ikke fremlagt et alternativt projektforslag, når det er et krav i miljøvurderingsloven at belyse realistiske alternativer?

10. Påvirkning af luftfart

- Er der foretaget en konkret vurdering af genskin i forhold til militær flytrafik, som kan have lavere indflyvningshøjde og særlige operationer qua den aktuelle geopolitiske situation?
- Hvordan sikres det, at genskin ikke påvirker helikopterflyvning, som typisk foregår i lavere højde og kan være mere følsom over for refleksioner?
- Er der taget højde for, hvordan genskin kan påvirke piloter under særlige lysforhold, f.eks. ved solopgang og solnedgang?
- Hvorfor er der ikke planlagt afværgetiltag eller overvågning, når Teknologisk Institut anerkender, at kortvarig blænding kan forekomme?
- Er der foretaget dialog med relevante luftfartsmyndigheder og flyvepladser om genskin og visuelle forstyrrelser?

11. Anlægsfasen

- Hvordan sikres det, at anlægsarbejdet ikke forstyrrer dyreliv i nærliggende naturområder og økologiske forbindelser?
- Er der foretaget en vurdering af risikoen for erosion, afstrømning og sedimenttransport ved anlægsarbejdet, især ved regnvejr?
- Hvordan håndteres affald og overskudsmaterialer fra anlægsarbejdet, og hvordan sikres korrekt bortskaffelse?

12. Dokumentation og opfølgning

- Hvorfor er der ikke udarbejdet en konkret opfølgningsplan for, hvordan projektets bidrag til verdensmålene skal måles og dokumenteres over tid?
- Hvilke indikatorer anvendes til at vurdere projektets bæredygtighed i forhold til FN's verdensmål – og hvordan offentliggøres disse data?
- Hvordan sikres det, at projektets bidrag til verdensmålene ikke blot er symbolsk, men reelt og målbar?

13. Demonteringsfasen

- Er der udarbejdet en bindende plan for reetablering af landbrugsjord, herunder tidsplan og kvalitetskrav til jordens tilstand?
- Er der garanti for, at området ikke efterlades med rester af fundamenter, kabler eller tekniske installationer?

Afslutningsvis vil jeg gerne udtrykke flere alvorlige bekymringer:

Et centralt spørgsmål, som er blevet rejst gentagne gange – uden fyldestgørende svar fra projektmageren og uden entydig afklaring fra embedsværket – er følgende:

Hvad er den konkrete og saglige begrundelse for, at projektets omfang blev fuldstændigt fjernet omkring Simmersted by, mens det fastholdes uændret og markant i Kastvrå?

Det er ikke tilstrækkeligt at henvise til generelle hensyn eller tekniske vurderinger. Vi kræver nu et klart, udtømmende og dokumenteret svar på dette spørgsmål.

Det virker som om kommunen er villig til at gå så langt for at etablere dette anlæg, at man tilsidesætter sine egne kriterier og ignorerer gældende lovgivning – særligt proportionalitetsprincippet. Det princip forpligter myndighederne til at vælge løsninger, der belaster borgerne mindst muligt, når der findes alternativer. Det gælder for alle typer infrastrukturprojekter.

Udvalgsformanden og embedsværket har gentagne gange fremhævet, at projektet vil give værdi tilbage til samfundet – i form af billig eller gratis energi og varme. Men hvordan kan projektet være nået så langt, uden at ét eneste konkret forslag er blevet fremlagt for Kastvrå og de øvrige naboer, som er direkte berørt og har deltaget i møder og høringer?

Hvordan skal borgerne undgå at føle sig overrumplet, når Energistyrelsen indkalder til erstatningsmøder, før projektet overhovedet har været i høring eller er blevet vedtaget? Samtidig kræver man, at borgere uden for 200-metergrænsen skal indbetale 4.500 kr. blot for at få adgang til at søge erstatning for potentielt værditab på deres ejendom. Er det rimeligt?

Er det ikke byrådets ansvar at varetage flertallets interesser frem for én projektmagers ambitioner?

Jeg mener, at det fremlagte forslag ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til de berørte borgere, naturværdier og landskabets karakter. Jeg opfordrer Haderslev Kommune til at afvise projektet ved Kastvrå og respektere både klimaplanens målsætning, og dens bløde værdier samt den massive lokale modstand.

Solenergi er vigtig, men placeringen skal give mening – både miljømæssigt, juridisk og menneskeligt.

Det gør den ikke her. Ved at give tilladelse går kommunen mod alle de betingelser kommunen selv har opstillet for at give tilladelse til et anlæg...!

Med venlig hilsen

Pia J. Gammelby

Kastvråvej 4

6560 Sommersted